

(Visuomenės aplinkosauginio švietimo projekto įgyvendinimo ataskaitos forma)

VISUOMENĖS APLINKOSAUGINIO ŠVIETIMO PROJEKTO ĮGYVENDINIMO ATASKAITA

Vilniaus lopšelis-darželis „Pagrandukas“

Mindaugo g. 15 A., tel. (8 5) 2339226, rastine@pagrandukas.vilnius.lm.lt

„Mokausi iš gamtos“

2023 m. lapkričio 29 d.

Sutarties pasirašymo data,
numeris

2023m. kovo 30 d. Nr.A291-1561/23

Suma, skirta projektui
įgyvendinti iš Vilniaus
miesto savivaldybės lėšų

3200 **Eur**

Suma, panaudota projekto
veikloms įgyvendinti

3195,10 **Eur**

Kontaktinio asmens vardas, pavardė,
Telefonas, elektroninis paštas

Jolanta Gaidelienė
868474751, jolanta.gaideliene@gmail.com

Projekto vykdymo laikotarpis	2023 m. balandžio- lapkričio mėn.
Pasiekti įgyvendinto projekto tikslas ir uždaviniai	Projektas padėjo ugdyti įstaigos bendruomenės narių ekologinę savimoneę, aplinkosauginį sąmoningumą, gamtamokslinę patirtį. Buvo sukurtos naujos žaliosios edukacinės erdvės, kuriose ugdytiniai, mokytojai, tėvai gali aktyviai veikti, stebėti, tyrinėti, atrasti, pažinti .Bendruomenė teorines žinias gali pritaikyti praktikoje.
Numatytos projekto veiklos (seminaras, konferencija, šventė, leidyba ir kt.), jų datos ir rezultatai (trukmė, dalyvių skaičius, pranešimų kiekis ir trukmė, leidinių kiekis ir kt.)	1. Ugdomoji aplinkosauginė veikla ir metodinės medžiagos rengimas. 1.1. Bendruomenės šventė „Rudenėlio viešnia-Mėta“, 2023 m. spalio 9-13 d. Dalyvaus vaikai, mokytojai, tėvai. Vaikai šoks, dainuos, vaidins. Grupių vaikai pasakos apie metų augalą „Mėtą“, parodys, kaip ją augino, prižiūrėjo, dainuos, deklamuos apie Mėtą. Mokytojai, tėvai, vaikai surengs parodas medalis „Mėta“ darželio kiemų teritorijose, bus organizuojamos mėtų arbatos popietės su tėvais. Bus pakviesti socialiniai partneriai Vilniaus l/d „Mažylis“. Bendruomenė grožėsiai vaikų, tėvų, mokytojų kūryba. Bus įteikti prizai. Šventėje bus garbinamas 2023 m. žaliojo Vilniaus simbolis - Mėta (apie mėtą bus parengtas standas, grupių vaikai pasakos, kaip visą vasarą prižiūrėjo ir puoselėjo mėtų sodelius kieme). 1.2. Paskaita „Vaistiniai augalai edukacinėse erdvėse“, 2023 m. birželis.

Mokytojai sužinos, kad vaistiniai augalai yra puiki edukacinė priemonė. Savo pažintinę patirtį patobulins žiniomis apie Lietuvos floros vaistinius augalus, etnografinių darželių vaistinius augalus, apie introedukuotus vaistinius augalus edukacinėje erdvėje. Bus aptariami augalų sandaros, sudėties savitumai, Šimkūnaitės, šv. Hildegardos Bingenietės vaistinių augalų darželiai, šių augalų naudojimo edukacijai galimybės. Po paskaitos mokytojai savo grupių vaikams organizuos edukacines valandėles apie vaistinius augalus. Paskaitą skaitys doc. dr. Ona Motiejūnaitė, Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Miesto tvarkymo ir aplinkos apsaugos skyriaus Aplinkos apsaugos ir želdinių tvarkymo poskyrio ekologė.

1.3. Metodinis - informacinis leidinys Vilniaus Naujamiesčio bendruomenei, pedagogams, tėvams „Pagranduko žolynėliai“, 2023 m. spalio.

Metodinis-informacinis leidinys padės mokytojams surasti naudingos informacijos apie įvairius darželio teritorijose auginamus augalus ir pritaikyti šią informaciją organizuojant patyrimines veiklas su savo ugdytiniais, formuojant vaikų gamtinį, patyriminį suvokimą.

1.4. Teminė STEAM savaitė „Oras, vėjas, saulė, vanduo, dirvožemis. Ar mes juos pažįstame?“, 2023 m. rugsėjo 25-29 d. Per kūrybinę, eksperimentinę, tiriamąją veiklą vaikai ugdysis smalsumą, prisilies prie opių klimato kaitos problemų.

Oras (mus supa oras, oro svoris, oro užterštumas). Šios veiklos tikslas- atliekant įvairius eksperimentus, padėti vaikams suprasti, kad aplink mus yra oras, kad jį galima pasverti, kad oras gali būti švarus ir nešvarus, kad jis reikalingas ne tik žmonėms, gyvūnams, bet ir augalams. Vaikai atliks eksperimentą su tuščiu buteliu ir vandeniui, kurio metu išsiaiškina kas neleidžia vandeniui patekti į butelį. Kito eksperimento metu vaikai svers pripūstus ir nepripūstus balionus ir aiškina, kodėl pripūstas balionas yra sunkesnis už nepripūstą. Trečio eksperimento metu vaikai tuščią indą išklos baltu popieriaus lapu ir paliks savo mini darželyje, vėliau išims iš indo popierių ir pro padidinamąjį stiklą ar mikroskopą tyrinėja kas su juo nutiko. Aiškina, iš kur ant popieriaus atsirado įvairios nuosėdos ir, kad tokios pat nuosėdos nusėdo ant augalų laų, žiedų, vaisių ir kokių poveikį turėjo augalams, o augalai orui. Tyrinėdami orą vaikai naudosis vandens, dirvožemio ir oro eksperimentams skirtu rinkiniu.

Vėjas (vėjo reikšmė gamtoje, vėjo stiprumas ir jo matavimo prietaisai, vėjo kryptis ir vėjarodė).

Šios veiklos tikslas- padėti vaikams suprasti vėjo reikšmę gamtai. Vaikai išsiaiškina, kad nuo vėjo priklauso oro permainingumas, kad vėjas atneša lietaus debesis, kad šiaurinis vėjas atneša šaltį, o pietinis-šilumą. Be vėjo negalėtume gyventi dideliame mieste, nes čia prisirinktų daug dūmų, mašinų išmetamų dujų, sugedusio, nuodingo oro, įvairių nešvarumų. Vėjas išblaško sugedusį orą ir į jo vietą iš laukų ir miškų atneša tyrą orą. Vaikai gamins „Vėjarodžius“ ir aiškina oro kryptį, taip pat gamins vėjo malūnelius ir bandys nustatyti oro stiprumą pagal tai kaip sukasi vėjo malūneliai. Tyrinėdami vėją vaikai naudosis oro eksperimentų rinkiniu.

Vanduo (vandens reikšmė gamtoje, krituliai, vandens taršą).

Šios veiklos tikslas- padėti vaikams išsiaiškinti vandens reikšmę augalams, iš kur atsiranda krituliai ir sužinoti apie vandens taršą. Šios veiklos metu vaikai sužinos, kad vanduo yra geras tirpiklis.

Svarbiausias procesas, kuriame dalyvauja vanduo yra fotosintezė, kurios metu išsiskyręs deguonis patenka į aplinką. Vaikai atliks eksperimentą su pekininiu kopūstu ir spalvotu, distiliuotu vandeniu ir vandeniu iš krano. Šio eksperimento metu vaikai stebės kaip vanduo juda iš vieno organų bei jų dalių į kitus ir perneša įvairias ištirpusias medžiagas. Vaikai sužinos iš kurs atsiranda krituliai, matuos jų kiekį, tyrinės pro padidinamąjį stiklą ar mikroskopą lietaus vandenį, filtruos balose esantį vandenį. Vaikai aiškinsis kas teršia vandenį ir kuo skiriasi vanduo gamtoje nuo bėgančio iš krano. Mokysis jį tausoti. Iškritusius kritulius vaikai matuos su skysčių matavimo rinkiniu bei kitais eksperimentams skirtais rinkiniais, naudos lakmuso juosteles PH nustatyti.

Dirvožemis (dirvožemio rūšys, laidumas vandeniui, humusas).

Šios veiklos tikslas- supažindinti vaikus su dirvožemio rūšimis, jų savybėmis bei reikšme augalams. Vaikai klausydami pasakojimų, žiūrėdami vaizdo pamokėles ir eksperimentuodami supras, kad tam, jog augalai dygtų ir žydėtų, jie turi gauti tinkamą kiekį mineralų, oro, vandens ir organinių medžiagų. Dirvožemio kokybę vaikai išmoks nustatyti sudrėkintą dirvožemį patrynus tarp pirštų. Vaikai išsiaiškins, kad stebuklinga priemonė, pagerinanti bet kurio dirvožemio kokybę yra humusas. Vaikai atliks eksperimentą su sliekais- į indą vienas po kito supils skirtingus dirvožemius ir įdės sliekų, po kurio laiko skirtingi dirvožemiai susimaišys, taip įtikindami vaikus, kad sliekai purena žemę. Didelis sliekų skaičius- patikimas geros dirvožemio kokybės rodiklis. Atlikę eksperimentus su įvairiais dirvožemiais ir vandeniu, vaikai sužinos, kuris iš jų yra laidesnis vandeniui. Tyrinės dirvožemį per padidinamuosius stiklus, stebės kas gyvena biohumuse, naudos lakmuso juosteles dirvožemio PH nustatyti.

Saulė (saulės nauda augalams, žemės šildymas, šiltnamio efektas).

Šios veiklos tikslas- padėti vaikams suprasti, kad gyvenimas Žemėje be saulės būdų neįmanomas dėl dviejų pagrindinių priežasčių: pirma- maistas, kurį valgome, egzistuoja todėl, kad Saulės skleidžiama šviesa krinta ant žalių augalų, antra- gyvybei reikalingas vanduo, ir Žemė yra vienintelė planeta, kuri jį turi. Šios veiklos metu vaikai eksperimentuos, tyrinės augalus augančius šviesoje ir tamsoje, saulėje ir pavėsyje. Vaikai išsiaiškins, kad Saulė yra energijos šaltinis augalams, kad per mažas šviesos kiekis yra žalingas augalams, nes tuomet jie nesukaups reikiamos energijos ir ilgai neišgyvens. Per didelis saulės kiekis išgarina daug vandens ir gali sunaikinti augalą, jeigu jis nelaistomas.

Medžiaga apie veiklas bus talpinama įstaigos svetainėje www.vilniauspagrandukas.lt

1.5. Metodinė-praktinė konferencija Naujamiesčio mikrorajono ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo įstaigų pedagogams, tėvams „Kiečio augalai-vaikų draugai“, 2023 m. lapkritis.

Jau patirtį turinčių pedagogų pranešimai suteiks galimybę ir kitoms ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo įstaigoms dalyvauti gamtamoksliniuose projektuose, edukacinių aplinkų kūrimo, „Naratyvinio žaidimo (NEPL) metodikos veiklose, skirtose gamtosauginio ugdymo populiarinimui. Su konferencijos medžiaga bus supažindinti šalies ikimokyklinio ugdymo pedagogai.

1.6. Vilniaus miesto ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo įstaigų vaikų, jų tėvų ir mokytojų fotografijų konkursas „Vilniaus upių žydintys krantai“, 2023m. gegužė/rugsėjis.

L/d „Pagrandukas“ (Mindaugo 15 A ir Beržyno 7 A) vaikai, jų tėvai, mokytojai fotografuos Vilniaus upių krantus pavasarį, vasarą, rudenį. Šio konkurso tikslas yra paskatinti vaikus ir jų šeimas kuo dažniau vykti į gamtą ir stebėti Vilniaus upių krantus, jų biologinę įvairovę, pokyčius pavasarį, vasarą, rudenį. Vaizdus įamžins fotonuotraukose, kurios bus eksponuojamos darželio internetinėje svetainėje, kurioje visi bendruomenės nariai galės rinkti 20 gražiausių nuotraukų. 20 gražiausių nuotraukų paroda bus eksponuojama Mindaugo 15 A ir Beržyno 7 A. Gražiausių nuotraukų autoriai bus apdovanoti padėkos raštais ir prizais.

2. Žaliųjų edukacinių erdvių kūrimas ir atnaujinimas, veikla edukacinėse erdvėse.

2.1. Edukacinių tentų gyvūnijos įvairovės tema įrengimas darželio teritorijoje esančiose edukacinėse erdvėse, 2023 m. liepa/rugpjūtis.

Tentai ne tik papuoš įstaigos teritoriją bet ir atliks ugdomąją pažintinę funkciją. Prie tentų bus vedamos edukacinės valandėlės apie gyvūnijos įvairovę. Bus informuoti Naujamiesčio darželiai, kurie taip pat galės atvykti ir dalyvauti edukacinėse valandėlėse. Valandėles ves l/d „Pagrandukas“ mokytojai.

2.2. Pamokėlės gyvūnijos ir augalijos įvairovei pažinti. Edukacinių tentų gyvūnijos ir augalijos įvairovės tema naudojimas edukacijai, 2023 m. liepa/rugpjūtis.

Vaikams bus vedamos edukacinės valandėlės tema:

1. „Vabzdžių pasaulio paslaptys“. Šios valandėlės metu vaikai susipažins su vabzdžių įvairove, rūšimis, sandara, gyvenimo sąlygomis. Sužinos, kokia svarbi yra vabzdžių vieta ir funkcijos ekosistemoje. Žais edukacinius žaidimus, mins mįsles.

2. „Žolynų magija“. Vaikai sės įvairių žolynų, gėlių sėklytes. Stebės, prižiūrės ir džiaugsis žolynų įvairove, jų spalvomis. Sužinos augalų pavadinimus. Ieškos panašumų, skirtumų. Rinks žolynėlius ir kurs, komponuos žolynų puokštes. Ieškos edukaciniuose tentuose pavaizduotų gėlių lauko erdvėse. Sužinos apie žolynų naudą žmogui, vabzdžiams. Kurs meninius darbelius atliepiančius rodomą paveikslėlio pavyzdį. Šoks, dainuos, žais muzikinius ratelius apie žolynus.

3. „Paukščiai šalia mūsų“. Vaikai sužinos, kokie paukščiai gyvena šalia mūsų, kuo jie maitinasi, kaip suka lizdus. Klausysis paukščių balsų įrašų ir natūralioje aplinkoje, bandys patys pamėgdžioti girdėtus paukščių balsus, žais įvairius žaidimus. Vaikai apžiūrės inkilus savo darželio teritorijose, tyrinės įvairių paukščių plunksnas. Susipažins su paukščiais, pavaizduotais edukaciniame tente. Stebės paukščius per žiūronus, teleskopą darželio teritorijose.

4. „Mūsų kiemo medžiai“. Įgys daugiau žinių apie medžius, jų naudą žmogui, gamtai. Ieškos edukaciniuose tentuose pavaizduotų medžių darželio lauko erdvėse. Įvardins jų pavadinimus. Stebės, fotografuos medžius, kaip jie atrodo skirtingu metų laiku. Surengs medžių fotografijų parodą „Medžiai keičia savo rūbą“ (Mindaugo 15 A ir Beržyno 7 A).

5. „Vaistiniai augalai“. Šios valandėlės metu vaikai susipažins su vaistinių augalų įvairove: juos tyrinės, susipažins su gydančiomis savybėmis, ieškos informacijos „Vaistinių augalų enciklopedijoje“. Prisirinkę įvairių žolelių, iš jų kurs menines kompozicijas, vaškinėmis kreidelėmis perkels jų grožį ant popieriaus lapų. Virs vaistažolių arbatas, vaišins tėvelius. Įsimins augalų pavadinimus.

6. „Natūrali pieva. Kas tai“. Pamokėlės metu vaikai sužinos, kas yra natūrali pieva, kokia pievos reikšmė. Tai ekosistema, kurioje vyrauja žolinių augalų įvairovė. Daugiametė pievų augalija nuo ankstyvo pavasario iki vėlyvo rudens į aplinką išskiria daug deguonies. Pievinių žolių šaknimis perpinta tvirta ir tanki velėna apsaugo dirvožemį nuo mechaninio poveikio bei nuplovimo. Kai kurie pievų augalai auginami kaip vaistiniai, pašariniai ar dekoratyviniai. Vaikai pieš pievą, surengs parodą, pasakos apie matytą pievą kaime ar kitur. Kartu su mokytojais parengs informacinius standus apie savo auginamos žydinčios pievos augalus.

2.3. Natūralios žydinčios pievos įrengimas ir puoselėjimas darželio teritorijose, 2023 m. gegužė/rugsėjis.

Beržyno 7 A teritorijoje bus įengta žydyti natūrali pieva- tai žalioji edukacinė aplinka, kurioje vaikai ir bendruomenės nariai kiekvieną dieną stebės augančių augalų įvairovę, susipažins su jų pavadinimais, priežiūra, nauda žmogui ir visai miesto aplinkai. Beržyno 7 A ir Mindaugo 15 A teritorijose esančiose pievose vaikai stebės apsigyvenusią vabzdžių buveines. Vaikai stebės, tyrinės, prižiūrės šias pievas. Įrengti informaciniai standai padės vaikams labiau susipažinti su natūralios pievos augmenija. Atsiradus natūraliai pievai padaugės įvairių vabzdžių, todėl Beržyno 7 A teritorijoje bus įrengti 2 vabzdžių viešbučiai. Taip pat bus įrengta 1 meteorologinė stotelė, kuri fiksuos oro drėgmę, temperatūrą o vakare dar ir švies. Pieva tarnaus kaip ugdomoji, tiriamoji, pažintinė žalioji aplinka vaikų, visos bendruomenės švietimui apie natūralios žydinčios pievos augalų įvairovę, atsiradusių vabzdžių buveines.

2.4. Pažintinės pamokėlės žydinčioje pievoje, 2023 m. liepa/rugpjūtis.

Pievoje liepos-rugpjūčio mėnesiais bus vedamos edukacinės valandėlės 2 tematikų: „Žydytys pievų augalai“, „Vabzdžiai ir vabalai“. Vaikai valandėlių metu galės tyrinėti pievoje augančius augalus įvairiais pojūčiais: liesti, stebėti per padidinamuosius stiklus, uostydami jų kvapus, klausydami jų šnaresio. Aptars augalų spalvas, matuos jų aukštį, analizuos žiedų, lapų

formas, džiovins augalų lapus, žiedus. Stebės ir tyrinės pievoje apsigyvenusius vabzdžius ir vabalus. Bandys juos saugiai pagauti bei patyrinėti per vabzdžių padidinamąjį stiklą. Sužinos pievoje apsigyvenusius vabzdžių ir vabalų pavadinimus, aptars vabzdžių naudą ir žalą žmogui. Rinks informaciją iš kitų šaltinių (knygų, enciklopedijų).

2.5. Mini darželių priežiūra ir edukacinė veikla juose, 2023 m. birželis/rugsėjis. Kiekviena grupė Mindaugo 15 A ir Beržyno 7 A, teritorijose prižiūrės: laistys, ravės, purens dirvožemį, puoselės savo mini darželį. Vaikai susipažins su auginamų daržovių, prieskoninių augalų, uogų pavadinimais, jų įvairove, auginimo ir priežiūros sąlygomis.

Kiekvieną mėnesį bus rengiamos auginamų mini darželiuose augalų foto nuotraukų parodos tema "Aš auginu". Nuotraukose grupių vaikai kartu su mokytojais fiksuos, įvairių augalų, daržovių, uogų augimo procesą, užaugusį derlių. Dalinsis patirtimi vieni su kitais, kaip jiems sekasi auginti savo augalus. Bus surengtos 6 parodos (3- Mindaugo 15 A ir 3- Beržyno 7 A). Gražiausių nuotraukų autoriai bus apdovanoti prizais ir padėkomis.

2.6 Rasakilų oazės atnaujinimas, priežiūra, stebėjimai, tyrinėjimai, 2023 m. birželis/liepa.

Mindaugo 15 A teritorijoje rasakilų oazę vaikai kartu su mokytojais persodins į kitą vietą. Vaikai stebės, kaip rasakiloms seksis augti kitoje vietoje. Prižiūrės, laistys augalus, stebės, kaip keičiasi augalas augdamas. Fiksuos, kada rasakila pražysta. Apžiūrės jų lapų, žiedų formas. Stebės rytais rasakilų lapuose susikaupusius vandens lašius. Klausysis mokytojų pasakojimų apie magišką rasakilos galią, naudą mūsų sveikatai, dainų, mokysis šokių apie rasakilą. Taip pat kartu su mokytojais parengs informacinį stendą apie ši nuostabų augalėlį. Dalinsis patirtimi, kaip sekasi auginti rasakilas abiejose darželio teritorijose. Vaikai surengs 2 piešinių parodas „Mūsų stebuklingosios Rasakilos“.

2.7. Edukacinių veiklų su vaikais tęstinumas jau įrengtose darželio žaliosiose erdvėse, 2023 m. birželis-spalis.

Bus tęsiamos edukacinės veiklos anksčiau įkurtose žaliosiose erdvėse: „Šilauogių giraitė“, šermukšnių alėja“. Vaikai veikloje naudos išgytus eksperimentavimo rinkinius, mikroskopą (vaikišką).

2.8. Žaliosios edukacinės erdvės „Mėtų sodelis“ įrengimas ir edukacinė veikla joje, 2023 m. gegužė/spalis.

Įrengta nauja edukacinė erdvė-„Mėtų sodelis“ (Mindaugo 15 A ir Beržyno 7 A), kurioje pasodintos 6 rūšių mėtos. Vaikai stebės, prižiūrės, tyrinės pasodintas mėtas, jų lapų formų įvairovę, žiedų spalvas, skleidžiamus kvapus, matuos augalų aukštį. Džiovins mėtas, gamins mėtų arbatas ir plės žinias apie jų naudą žmogaus sveikatai. Bus organizuojamos mėtų gėrimo popietės „Gurkšnis iš gamtos“ su tėveliais. Organizuojama bendruomenės akcija „Pasidalink augalais“. Bus įrengti informaciniai stendai apie pasodintas mėtas.

Apie edukacinių valandėlių įgyvendinimo rezultatus bus skelbiama įstaigos internetinėje svetainėje: www.vilniauspagrandukas.lt

3. Projekto rezultatų apibendrinimas, sklaida, refleksijos.

3.1. Veiklų aprašų rengimas ir informacijos sklaida interneto puslapiuose.

Projekto veiklų aprašymai, nuotraukos, edukacinių valandėlių temos, informacija apie naujai įrengiamas žaliąsias edukacines erdves, bus skelbiama 1/d „Pagrandukas“ internetinėje svetainėje: www.vilniauspagrandukas.lt

3.2. Kiekvieno mėnesio pabaigoje parengti detalų kito mėnesio veiklų planą ir jį teikti Vilniaus miesto savivaldybės Aplinkos apsaugos ir želdinių tvarkymo poskyriui.

1 k. per mėnesį bus parengtas detalus kito mėnesio veiklų planas ir pateiktas Vilniaus miesto savivaldybės Aplinkos apsaugos ir želdinių tvarkymo poskyriui.

3.3. Baigiamasis projekto renginys, 2023 m. lapkritis.

Metodinė-praktinė konferencija Naujamiesčio mikrorajono ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo įstaigų pedagogams, tėvams, „Kiemo augalai-vaikų draugai“. Konferencijoje pranešimus

	skaitys patyrę lektoriai, ekologai ir Vilniaus miesto Naujamiesčio mikrorajono ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo įstaigų mokytojai. Patirtį turinčių pedagogų pranešimai suteiks galimybę kitoms ikimokyklinio ugdymo įstaigoms dalyvauti gamtamoksliniuose projektuose, edukacinių aplinkų kūrime.
Įvykdytos projekto veiklos (seminaras, konferencija, šventė, leidyba ir kt.), jų datos ir rezultatai (trukmė (val.), dalyvių skaičius, pranešimų kiekis ir trukmė, leidinių kiekis ir kt.). Pasiiekti rezultatai. Pridėti priedą – išsamų veiklų aprašą, refleksijas, projekto vykdytojų ir dalyvių sąrašus (projekto dalyvių sąrašo nereikia pateikti, jei projektas skirtas neapibrėžtai visuomenės grupei)	1.1. 2023-10-18 d. Bendruomenės šventė „Rudenėlio linksmybės“. Rodikliai. Mokytojos Jolita Andrijauskienė ir Raminta Matijošiūtė organizavo šventę, kurioje buvo apdainuojamos mūsų įstaigoje augintos daržovės, uogos, vaistažolės, mėtos. Mokytojai su vaikais surengė parodą iš įvairių daržovių, vaisių, miško gėrybių. Bendruomenė vaišinosi iškeptu obuolių pyragu ir gėrė mėtų arbatą. Dalyvavo 14 mokytojų, 110 vaikų. Svečiuose dalyvavo Beržyno g. 7 A. priešmokyklinės „Pelėdžiukų“ grupės vaikai. Trukmė 1 val. Rezultatas. Bendruomenė plačiau susipažino su mūsų įstaigos daržuose augintomis daržovėmis, grožėjosi tėvų ir vaikų sukurtais kūrybiniais darbais iš rudens gėrybių, daugiau informacijos sužinojo apie lopšelio-darželio teritorijoje augintų mėtų savybes. Tokie renginiai ugdo bendruomenės draugiškumą, kūrybiškumą, pagarbą ir meilę gamtai. Pridedamas šventės scenarijus, foto (priedas Nr. 1), straipsnį apie renginį galima rasti internetinėje svetainėje www.vilniauspagrandukas.lt ir lopšelio-darželio Facebook paskyroje. 1.2.2023-06-21 d. Paskaita „Vaistiniai augalai edukacinėse erdvėse“. Rodikliai. 24 mokytojai klausėsi 4 val. paskaitos „Vaistiniai augalai edukacinėse erdvėse“, kurią skaitė Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Miesto aplinkos skyriaus Aplinkos apsaugos programų ir želdinių tvarkymo poskyrio ekologė doc. dr. Ona Motiejūnaitė. Paskaita vyko Zoom platformoje. Rezultatas. Seminarą sudarė trys dalys: teorinė, praktinė pažintis su augalais auditorijoje (lektorė atsinešė daugybę įvairių augalų) ir edukacinių erdvių aptarimas darželio aplinkoje. Ekologė doc. dr. Ona Motiejūnaitė, pasakojo mokytojams apie gydomąsias vaistinių augalų savybes, buvo prisiminta ir mūsų šalies žiniuonė habilituota daktarė Eugenija Šimkūnaitė, kuri yra pasakiusi: „Nėr žolynų negydančių, tik atitikt reikia“. Lektorė akcentavo svarbiausius vaistinių augalų auginimo edukacinėse erdvėse aspektus. Pedagogės seminaro metu pagilino žinias apie augalus, tobulino augalų pažinimo įgūdžius, išbandė augalų būdinimo programėlę. Plačiau apie seminarą ir pažintį su Vilniaus lopšelio-darželio „Pagrandukas“ edukacinėmis erdvėmis bei jose augančiais augalais galima paskaityti: https://vilnius.lt/lt/aplinkosauga-ir-energetika/ikimokyklinio-ir-priesmokyklinio-ugdymo-pedagogai-tobulina-aplinkosaugine-augalu-pazinimo-ir-ju-naudojimo-edukacijai-kompetencijas/, internetinėje svetainėje www.vilniauspagrandukas.lt, įstaigos FB paskyroje. Pridedamos seminaro nuotraukos (priedas Nr. 2). 1.3.2023 m. lapkritis. Leidinys „Pažinkime, tyrinėkime, saugokime augalus“. Rodikliai. Leidinys išleistas 2023 m. lapkričio mėn. Viso išleista 150 leidinio vienetų. Apimtis -52 psl.

Rezultatas. Leidinys „Pažinkime, tyrinėkime, saugokime augalus“ skirtas pedagogams, moksleiviams, visiems besidomintiems gamta ir norintiems geriau pažinti augalų pasaulį.

Šiame leidinyje skaitytojas supažindinamas su dažniausiai mūsų šalies miškuose, pamiškėse, pelkėse ir kitose augavietėse paplitusiomis samanomis, reliktiniais augalais, didžiausias dėmesys skiriamas pupinių šeimos augalų pažinimui. Pateikiami trumpi augalų aprašymai ir nuotraukos padės skaitytojui lengviau pažinti gamtoje matomus augalus. Dauguma leidinyje aprašomų augalų paplitę Vilniaus miesto aplinkoje, todėl vilniečiams padės geriau pažinti ir saugoti savo miesto gamtinę aplinką. Leidinio turinyje pateikiami siūlymai tyrinėti augalus, atlikti bandymus, naudoti augalus meninėse veiklose, dalytis patirtomis emocijomis ir atradimais keliaujant augalų pasaulio takais.

Pridedama. Leidinio foto (priedas Nr. 3).

1.4. 2023-09-25-29 d. Teminė STEAM savaitė „Oras, vėjas, saulė, vanduo, dirvožemis. Ar mes juos pažįstame?“, skirta klimato kaitai.

Rodikliai. Dalyvavo 24 mokytojai, 200 vaikų. Kiekvieną savaitės dieną buvo organizuojama skirtinga patyriminė veikla. (5 skirtingos veiklos po 2 val. viso 20 val.) vaikams.

Rezultatas. Per kūrybinę, eksperimentinę, tiriamąją veiklą vaikai ugdėsi smalsumą, prisilietė prie opių klimato kaitos problemų.

Oras (mus supa oras, oro svoris, oro užterštumas). Šios veiklos tikslas- atliekant įvairius eksperimentus, padėti vaikams suprasti, kad aplink mus yra oras, kad jį galima pasverti, kad oras gali būti švarus ir nešvarus, kad jis reikalingas ne tik žmonėms, gyvūnams, bet ir augalams. Vaikai atliko įvairius eksperimentus.

Vėjas (vėjo reikšmė gamtoje, vėjo stiprumas ir jo matavimo prietaisai, vėjo kryptis ir vėjarodė).

Šios veiklos tikslas- padėti vaikams suprasti vėjo reikšmę gamtai. Vaikai išsiaiškino, kad nuo vėjo priklauso oro permainingumas, kad vėjas atneša lietaus debesis, kad šiaurinis vėjas atneša šaltį, o pietinis-šilumą. Be vėjo negalėtume gyventi dideliame mieste, nes čia prisirinktų daug dūmų, mašinų išmetamų dujų, sugedusio, nuodingo oro, įvairių nešvarumų. Tyrinėdami vėją vaikai stebėjo įsigytos meteorologinės stotelės parodymus, atliko eksperimentus su pačių pasigamintais vėjo malūnėliais, balionais, polietileningais maišeliais.

Vanduo (vandens reikšmė gamtoje, krituliai, vandens taršą).

Šios veiklos tikslas- padėti vaikams išsiaiškinti vandens reikšmę augalams, iš kur atsiranda krituliai ir sužinoti apie vandens taršą. Šios veiklos metu vaikai sužinojo, kad vanduo yra geras tirpiklis. Vaikai sužinojo, iš kur atsiranda krituliai, matavo jų kiekį, tyrinėjo per įsigytus padidinamuosius stiklus lietaus vandenį.

Dirvožemis (dirvožemio rūšys, laidumas vandeniui, humusas).

Šios veiklos tikslas- supažindinti vaikus su dirvožemio rūšimis, jų savybėmis bei reikšme augalams. Vaikai klausydami pasakojimų, žiūrėdami vaizdo pamokėles ir eksperimentuodami suprato, kad tam, jog augalai dygtų ir žydėtų, jie turi gauti tinkamą kiekį mineralų, oro, vandens ir organinių medžiagų. Vaikai išsiaiškino, kad stebuklinga priemonė, pagerinanti bet kurio dirvožemio kokybę yra humusas. Atlikę eksperimentus su įvairiais dirvožemiais ir vandeniu, vaikai

sužinojo, kuris iš jų yra laidesnis vandeniui. Tyrinėjo dirvožemį per padidinamuosius stiklus, stebėjo kas gyvena biohumuse.

Saulė (saulės nauda augalams, žemės šildymas, šiltnamio efektas).

Šios veiklos tikslas- padėti vaikams suprasti, kad gyvenimas Žemėje be saulės būdų neįmanomas dėl dviejų pagrindinių priežasčių: pirma- maistas, kurį valgome, egzistuoja todėl, kad Saulės skleidžiama šviesa krinta ant žalių augalų, antra- gyvybei reikalingas vanduo, ir Žemė yra vienintelė planeta, kuri jų turi. Šios veiklos metu vaikai eksperimentavo, tyrinėjo augalus augančius šviesoje ir tamsoje, saulėje ir pavėsyje. Vaikai išsiaiškino, kad Saulė yra energijos šaltinis augalams, kad per mažas šviesos kiekis yra žalingas augalams, nes tuomet jie nesukaukia reikiamos energijos ir ilgai neišgyvena. Per didelis saulės kiekis išgarina daug vandens ir gali sunaikinti augalą, jeigu jis nelaistomas.

Pridedamos. Klimato kaitos savaitės nuotraukos (priedas Nr. 4).

Medžiaga apie veiklas talpinama įstaigos svetainėje www.vilniauspagrandukas.lt.

FB paskyroje.

1.5. 2023-11-28 d. Respublikinė ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo įstaigų konferencija „Mokausi iš gamtos“.

Rodikliai. Dalyvavo 45 dalyviai iš įvairių Lietuvos miestų, pranešimus skaitė 10 pranešėjų (4 ak. val.). Tai baigiamasis projekto renginys. Konferencija vyko Google Meet platformoje.

Rezultatas. Konferencija skirta respublikos ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo įstaigų pedagogams plėtoti gamtamokslinę kompetenciją dalinantis patirtimi apie gamtamokslinio ugdymo galimybes. Konferencijos dalyviai gavo konferencijos programą, buvo supažindinti su konferencijos organizavimo tvarka. Dalyviams buvo išduoti pažymėjimai. Aktyviausiai dalyvavusieji mokytojai projekto įgyvendinime buvo apdovanoti Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Miesto aplinkos skyriaus padėkomis (10 mokytojų).

Pridedama. Konferencijos nuostatai, programa, foto (priedas, Nr.5).

1.6.2023 m. gegužė-liepa. Vilniaus miesto ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo įstaigų vaikų, jų tėvų ir mokytojų fotografijų konkursas „Vilniaus upių žydintys krantai“.

Rodikliai. Vyko 2 fotonuotraukų parodos (Mindaugo g. 15 A, Beržyno g. 7 A).

Rezultatas. Šiuo konkursu buvo siekiama skatinti vaikus ir jų šeimas tyrinėti gamtą. Vaikai, mokytojai ir tėvai fotografavo žydinčius upių krantus. Savo fotonuotraukas su pavadinimais konkurso dalyviai siuntė konkurso koordinatoriams, kurie jas susistemino ir išeksponavo darželio patalpose (Mindaugo g. 15 A, Beržyno g. 7 A). Gražiausių nuotraukų autoriai buvo apdovanoti padėkos raštais ir prizais.

Pridedama. Konkurso nuostatai, nuotraukos (priedas, Nr. 6).

2. 2023 m. birželis-spalis. Žaliųjų edukacinių erdvių kūrimas ir atnaujinimas, veikla edukacinėse erdvėse.

Rodikliai. Naujai sukurtos 4 edukacinės erdvės: Žydinti pieva (Beržyno g. 7 A.), 2 Mėtų sodeliai (Beržyno 7 A ir Mindaugo 15A), hortenzijų gyvatvorė, įrengta smilginių augalų oazė (Mindaugo g. 15 A), atnaujintos 5 edukacinės erdvės: Šermukšnių

giraitė papildyta 1 rūšiniu šermukšniu, atnaujinti 2 gėlynai, 1 gėlių upelis, perkeltas šiltnamis (Mindaugo g. 15 A)

Rezultatas. Prižiūrėti ir puoselėti kiekvienos grupės mini darželiai, vedamos edukacinės valandėlės žydinčioje pievoje, atliekami tyrinėjimai stebėjimai. Įrengtuose Mėtų sodeliuose (abiejuose padaliniuose) vaikai tyrinėjo mėtas visais pojūčiais, rinko lapelius, džiovino, gėrė metų arbatas.

Pridedama. Edukacinių erdvių nuotraukos (priedas Nr. 7).

2.1. 2023m. liepa-rugpjūtis. Edukacinių tentų gyvūnijos įvairovės tema įrengimas darželio teritorijoje esančiose edukacinėse erdvėse.

Rodikliai. Įrengti 2 edukaciniai tentai su QR kodais lopšelio-darželio teritorijoje (1 Mindaugo 15 A, 1 Beržyno 7 A).

Rezultatas. Tentai įsigyti iš projekto lėšų papuošė įstaigos teritoriją, atliko ugdomąją pažintinę funkciją. Prie tentų vestos edukacinės valandėlės apie gyvūnijos įvairovę. Priimami norintys dalyvauti edukacinėse valandėlėse Naujamiesčio mikrorajono darželiai.

Pridedama. Tentų su QR kodu foto, edukacinių valandėlių foto (priedas Nr.8).

2.2. 2023m. liepa-rugpjūtis. Pamokėlės gyvūnijos ir augalijos įvairovei pažinti. Edukacinių tentų gyvūnijos ir augalijos įvairovės tema naudojimas edukacijai.

Rodikliai. Pravesta 12 edukacinių valandėlių prie edukacinių tentų 12 val. 24 mokytojai, 220 vaikų. Edukacinėse valandėlėse dalyvavo projekto partneriai iš Vilniaus lopšelio-darželio „Mažylis“.

Rezultatas. Vaikams bus vedamos edukacinės valandėlės temomis: 1. „Vabzdžių pasaulio paslaptys“. Šių valandėlių metu mokytoja Jolita Andrijauskienė ir mokytoja Diana Savulionienė vaikus susipažindino su vabzdžių įvairove, rūšimis, sandara, gyvenimo sąlygomis. Vaikai sužinojo, kokia svarbi yra vabzdžių vieta ir funkcijos ekosistemoje. Žaidė edukacinius žaidimus, mins mįsles.

2. „Žolynų magija“. Vaikai sėjo įvairių žolynų, gėlių sėklytes. Stebėjo, prižiūrėjo ir džiaugėsi žolynų įvairove, jų spalvomis. Sužinojo augalų pavadinimus. Ieškojo panašumų, skirtumų. Rinko žolynėlius ir kūrė, komponavo žolynų puokštes. Ieškojo edukaciniuose tentuose pavaizduotų gėlių lauko erdvėse. Sužinojo apie žolynų naudą žmogui, vabzdžiams.

Mokytoja Daiva Gaidelienė, Diana Savulionienė 2023 m. rugpjūčio 14 d. vaikams vedė Žolinių šventę. Vaikai šoko, dainavo, žaidė muzikinius ratelius apie žolynus.

Mokytoja Inga Bagonienė, Dalia Kruopienė, Rasa Balčiūnienė, Jolita Andrijauskienė 2023 m. birželio 21-22 d. vedė vaikams renginį „Joninės“ Šventės dalyviai klausėsi pasakojimų apie vandens, žolynų, ugnies galias, kurios pasireiškia Joninių naktį, prausėsi ryto rasa, turinčia stebuklingų galių, pynė Joninių vainikus, žaidė žaidimus, ieškojo ir surado paparčio žiedą.

3. „Paukščiai šalia mūsų“. Vaikai sužinojo, kokie paukščiai gyvena šalia mūsų, kuo jie maitinasi, kaip suka lizdus. Klausėsi paukščių balsų įrašų ir natūralioje aplinkoje, bandė patys pamėgdžioti girdėtus paukščių balsus, žaidė įvairius žaidimus. Susipažino su paukščiais, pavaizduotais edukaciniame tente. Stebėjo paukščius per žiūronus,

teleskopą darželio teritorijose. Veiklą padėjo organizuoti vienas iš „Pelėdžiukų“ grupės tėvelių.

4. „Mūsų kiemo medžiai“. Vaikai įgijo daugiau žinių apie medžius, jų naudą žmogui, gamtai. Ieškojo edukaciniuose tentuose pavaizduotų medžių darželio lauko erdvėse. Įvardino jų pavadinimus. Stebėjo fotografavo medžius, kaip jie atrodo skirtingu metų laiku.

5. „Vaistiniai augalai“. Šios valandėlės metu, kurią vedė mokytoja Rasa Vencel, vaikai susipažino su vaistinių augalų įvairove: juos tyrinėjo, susipažino su gydančiomis savybėmis, ieškojo informacijos „Vaistinių augalų enciklopedijoje“. Prisirinkę įvairių žolelių, iš jų kūrė menines kompozicijas, vaškinėmis kreidelėmis perkėlė jų grožį ant popieriaus lapų. Virė vaistažolių arbatas.

6. „Natūrali pieva. Kas tai“ Pamokėlių metu vaikai sužinojo kas yra natūrali pieva, kokia pievos reikšmė, kokie augalai auga joje, stebėjo, tyrinėjo augalus, jų įvairovę tiek Mindaugo g. 15 A, tiek Beržyno g. 7 A. Visa informacija paskelbta internetinėje darželio svetainėje www.vilniauspagrandukas.lt ir Facebook paskyroje.

Pridedama. Renginių, edukacinių valandėlių nuotraukos (priedas Nr. 9)

2.3. Natūralios žydinčios pievos įrengimas ir puoselėjimas darželio teritorijose, 2023 m. gegužė-rugsėjis.

Rodikliai. 2023 m. gegužės mėn. Beržyno 7 A teritorijoje buvo pasėta žydinti natūrali pieva- tai nauja žaliaji edukacinė aplinka, kurioje pasėta 10 skirtingų žydinčių augalų. Visų 12 l/d „Pagrandukas“ grupių vaikai, 220 vaikų ir 24 mokytojai prižiūrėjo Beržyno g. 7 A ir Mindaugo g. 15 A esančiose pievose augančius augalus bei gyvenančius vabzdžius. Pravestos 48 veiklos. Pievoje (Beržyno g. 7 A) įrengti 2 vabzdžių viešbučiai, kurie įsigyti iš projekto lėšų.

Rezultatas. Vaikai ir bendruomenės nariai kiekvieną dieną stebėjo augančių augalų įvairovę, susipažino su jų pavadinimais, priežiūra, nauda žmogui ir visai miesto aplinkai. Beržyno 7 A ir Mindaugo 15 A teritorijose esančiose pievose vaikai stebėjo apsigyvenusių vabzdžių buveines. Atsiradus natūraliai pievai padaugėjo įvairių vabzdžių, todėl Beržyno 7 A teritorijoje bus įrengti vabzdžių viešbučiai. Pieva tarnauja kaip ugdomoji, tiriamoji, pažintinė žaliaji aplinka vaikų, visos bendruomenės švietimui apie natūralios žydinčios pievos augalų įvairovę, atsiradusių vabzdžių buveines. Pridedama. Pievos sėjos Beržyno 7 A foto (priedas Nr. 10).

2.4. Pažintinės pamokėlės žydinčioje pievoje, 2023 m. liepa-rugpjūtis.

Rodikliai. Pravesta 20 valandėlių (40 val.) apie pievų augalus, vabzdžių įvairovę. Dalyvavo 220 vaikų, 24 mokytojai.

Rezultatai. Mokytojos Diana Savulionienė, Inga Bagonienė (Beržyno g. 7 A) ir Jolita Andrijauskienė (Mindaugo g. 15 A) pievose abiejuose padaliniuose liepos-rugpjūčio mėnesiais vedė edukacines valandėles 2 tematikų: „Žydintys pievų augalai“, „Vabzdžiai ir vabalai“. Vaikai valandėlių metu tyrinėjo pievoje augančius augalus įvairiais pojūčiais: liesdami, stebėdami per padidinamuosius stiklus, uostydami jų kvapus, klausydami jų šnaresio. Aptarė augalų spalvas, matavo jų aukštį, analizavo žiedų, lapų formas, džiovino augalų lapus, žiedus. Stebėjo ir tyrinėjo

pievoje apsigyvenusius vabzdžius ir vabalus. Bandė juos saugiai pagauti bei patyrinėti per vabzdžių padidinamąjį stiklą. Sužinojo pievoje apsigyvenusių vabzdžių ir vabalų pavadinimus, aptarė vabzdžių naudą ir žalą žmogui.

Pridedama. Edukacinių valandėlių foto (priedas Nr. 11).

2.5. Mini darželių priežiūra ir edukacinė veikla juose, 2023 m. birželis/rugsėjis.

Rodikliai. 12 grupių vaikai (viso 215 vaikų) ir 24 mokytojai prižiūrėjo 12 mini darželių. Kiekviena grupė po 2 val. per savaitę. Surengtos 6 darželiuose auginamų augalų foto parodos „Aš auginu“. Gražiausių nuotraukų autoriai apdovanoti padėkomis ir prizais.

Rezultatas. Kiekviena grupė Mindaugo 15 A ir Beržyno 7 A, teritorijose prižiūrėjo, laistė, ravėjo, pureno dirvožemį, puoselėjo savo mini darželį. Vaikai susipažino su auginamų daržovių, prieskoninių augalų, uogų pavadinimais, jų įvairove, auginimo ir priežiūros sąlygomis. Parodos „Aš auginu“ nuotraukose grupių vaikai kartu su mokytojais fiksavo, įvairių augalų, daržovių, uogų augimo procesą, užaugusį derlių. Dalinosi patirtimi vieni su kitais, kaip jiems sekėsi auginti savo augalus. Buvo įsigytos prekės: vienkartinės pirštinės, sodo įrankiai, nupirkta daigų, sėklų, grunto, trąšų. Informacija apie mini darželių priežiūrą talpinama įstaigos internetinėje svetainėje www.vilniuspagrandukas.lt

Pridedama. Mini darželių ir veiklų juose foto (priedas 12).

2.6. Rasakilų oazės atnaujinimas, priežiūra, stebėjimai, tyrinėjimai, 2023 m. birželis/liepa.

Rodikliai. Beržyno g. 7 A ir Mindaugo g. 15 A. pravesta po 2 edukacines valandėles kiekvienai grupei apie rasakilas. Viso 24 valandėlės, 24 val. Dalyvavo 200 vaikų.

Rezultatas. Mindaugo g. 15 A rasakilų oazė perkelta į kitą vietą. Vaikai stebėjo, kaip rasakiloms sekasi augti kitoje vietoje. Prižiūrėjo, laistė augalus, stebėjo, kaip keičiasi augalas augdamas. Fiksavo, kada rasakila pražysta. Apžiūrėjo jų lapų, žiedų formas. Stebėjo rytais rasakilų lapuose susikaupusius vandens lašukus. Mokytojos Rasa Vaitkienė ir Inga Bagonienė vedė edukacines valandėles apie rasakilas. Vaikai klausėsi mokytojų pasakojimų apie magišką rasakilos galią, naudą mūsų sveikatai, dainų, šoko šokius.

Pridedama. Foto nuotraukos (priedas Nr.13).

2.7. Edukacinių veiklų su vaikais tęstinumas jau įrengtose darželio žaliosiose erdvėse, 2023 m. birželis-spalis.

Rodikliai. Atlikti uogų šermukšnių, šilauogių brandinimo, nokimo stebėjimai, tyrinėjimai 1 val. per savaitę, 20 val. Dalyvavo 6 grupės, 115 vaikų.

Rezultatas. Buvo tęsiamos edukacinės veiklos anksčiau įkurtose žaliosiose erdvėse: „Šilauogių giraitė“, šermukšnių alėja“. Vaikai veikloje naudojo įsigytus eksperimentavimo rinkinius.

Pridedama. Nuotraukos (priedas Nr. 14).

2.8. Žaliosios edukacinės erdvės „Mėtų sodelis“ įrengimas ir edukacinė veikla joje, 2023 m. gegužė/spalis.

Rodikliai. Įrengti 2 Mėtų sodeliai (1 Beržyno g. 7 A, 1 Mindaugo g. 15 A). Abiejuose padaliniuose pasodinta po 6 rūšis mėtų. Vaikai atliko stebėjimus, tyrinėjimus, 200 vaikų, 24 mokytojai, 80 val.

2023 m. birželio 27 d. vyko renginys bendruomenei „Mėtų karalystėje“. Dalyvavo 150 vaikų, 10 mokytojų, projekto Eko Šmeko

	iniciatorė Monika Jazbutytė. Rezultatai. Vaikai stebėjo, prižiūrėjo, tyrinėjo pasodintas mėtas, jų lapų formų įvairovę, žiedų spalvas, skleidžiamus kvapus, matavo augalų aukštį. Džiovino mėtas, gamino mėtų arbatas ir plėtė žinias apie jų naudą žmogaus sveikatai. Renginio metu, kuri vedė mokytoja Rasa Vencel, vaikai bendravo su atvykusi personažu „Pepe“, kuri vaikams papasakojo apie mėtas bei parengė vaikams įvairių užduočių. Vaikai basomis kojomis vaikščiojo per paruoštą Kneipo taką, iš įvairių džiovintų žolelių, sudėtų į indelius, turėjo atspėti kur yra mėtos, puošė popierinius puodelius, iš kurių po to gėrė mėtų arbatą. Baseine, kuris buvo pripildytas vandens pakvėpinto mėtų eteriniu aliejumi, mirkė rankas, prausė veidukus. Renginio pabaigoje atvyko svečias- tiktokerė Monika Jazbutytė, kuri vaikams papasakojo apie gamtos saugojimą ir šiukšlių rūšiavimą, taip pat ji pasirodė vaikams su jos kurtais drabužiais iš mūsų bendruomenės rinktų kamštelių, kuriais mūsų įstaiga parėmė jos projektą Eco Šmeko. Apie mėtų sodinimą, priežiūrą, renginį „Mėtų karalystėje skelbiama įstaigos internetinėje svetainėje: www.vilniauspagrandukas.lt Pridedama. Mėtų sodelių, renginio foto, renginio scenarijus (priedas Nr.15). 3. Projekto rezultatų apibendrinimas, sklaida, refleksijos. Projektas reikšmingas vaikų ugdymo kokybės gerinimui bei įstaigos veiklos tobulinimui. Nutarta kitais metais tęsti dalyvavimą tokių projektų konkurse ir plėtoti aplinkosaugines idėjas organizuojant ugdymo procesą darželyje. 3.1. Veiklų aprašų rengimas ir informacijos sklaida interneto puslapiuose (balandis-spalis). Projekto veiklų aprašymai, nuotraukos, edukacinių valandėlių temos, informacija apie naujai įrengiamas žaliąsias edukacines erdves, buvo skelbiami 2 kartus per mėnesį l/d „Pagrandukas“ internetinėje svetainėje: www.vilniauspagrandukas.lt ir lopšelio-darželio „Pagrandukas“ Facebook paskyroje. 3.2. Kiekvieno mėnesio pabaigoje buvo parengti detalūs kito mėnesio veiklų planą ir pateikti Vilniaus miesto savivaldybės Aplinkos apsaugos ir želdinių tvarkymo poskyriui (balandis-spalis). Planus rengė Jolanta Gaidelienė (planai pridedami, priedas Nr.16). 3.3. Baigiamasis projekto renginys. 2023 m. lapkričio 28 d. Respublikinė ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo įstaigų konferencija „Mokausi iš gamtos“ (apie konferenciją rašoma 1.5 punkte).
Projekto tęstinumas	Projektas bus tęsiamas, kuriamos naujos žaliosios edukacinės erdvės, atnaujinamos jau esamos.
Projekto partneriai ir jų vaidmuo projekte	Vilniaus lopšelis-darželis „Mažylis“, dalyvavo mūsų vedamuose renginiuose. „Mėtų karalystėje“, lankėsi edukacinėse valandėlėse, vedamose mūsų mokytojų apie paukščius.
Kiti finansavimo šaltiniai (nurodyti rėmėjus ir paramos dydį)	200 eur. finansavo pati įstaiga
Prie kokių problemų sprendimo prisidėjo projekto veiklos? Kokia nauda?	Projektas subūrė bendruomenę bendriems tikslams, skatina formuoti aplinkosauginį švietimą nuo mažų dienų. Tobulėja tėvų, mokytojų, vaikų atsakomybė, domėjimasis aplinkosaugos problemomis, ugdomas ekologinis bendruomenės sąmoningumas.

Projekto viešinimas (straipsniai spaudoje, interneto svetainėse, pranešimai konferencijose ir kt.). Rezultatų, gerosios patirties sklaida	Sklaida: - Įstaigos svetainėje: www.vilniauspagrandukas.lt; - Įstaigos FB paskyroje; - Stendai darželio patalpose; - Leidinyje „Pažinkime, tyrinėkime, saugokime augalus“
Kita svarbi informacija	Dėkojame Vilniaus miesto savivaldybei už galimybę prisijungti prie Vilniaus miesto aplinkos gražinimo.

Lėšų gavėjas

_____
(parašas)_____
(vardas ir pavardė)

Projekto vadovas

_____
(parašas)_____
(vardas ir pavardė)

SUDERINTA

_____
(Savivaldybės administracijos atstovo pareigos)_____
(parašas)_____
(vardas ir pavardė)_____
(data)

_____